

Zapomeňme na byznys pouze jako na hru čísel. Jde o emoce

17.3.2023 - Marie Urubková | CE-PA, spol. s.r.o.

„Když zaplatím za službu, předpokládám, že mi bude v dané kvalitě dodána. V pracovní den přijdou zaměstnanci do práce a udělají to, na čem jsme se domluvili. Když zvednu telefon, tak funguje. Nechováme-li se stejně, rovnice podnikání nebude dlouhodobě fungovat.“

Tento rozhovor bude o morálce. Martin Vohánka ji v byznysu klade na první místo. Jméno 48. nejbohatšího Čecha a jednoho z největších filantropů v Česku netřeba představovat. Co bychom ale představit měli, je téma. Konference Fenomén startuje už za pár dní. A mít ten správný kompas se vždycky hodí.

Začali jsme morálkou. Na jakých hodnotách stavíte podnikání vy?

Podnikání je sice cesta lemovaná změnami, ale současně se opírá o určité konstanty, a tedy důvěru, že se opakovaně stane to či ono. Jde o konzistentnost. Jak říkal Komenský - ať už se někdo zrovna dívá, nebo ne. Na své podnikatelské cestě jsem se přesvědčil, že zastávání určitých a vzájemně provázaných hodnot není nějaká marketingová třešnička na dortu, ale výhodný pragmatismus, bez kterého firma nemůže být skutečně úspěšná. Navíc se s etickým chováním velmi dobře žije.

Firmám jde primárně o zisk. Proč by měly začít uvažovat jinak?

Tváří v tvář rostoucím sociálním nerovnostem, zásadním environmentálním limitům, technologickým a bezpečnostním rizikům, ale také rostoucím problémům s mentálním zdravím zjišťujeme, že se vnímání světa na finanční efekt zúžit nedá. Budeme-li v tom pokračovat, vědomě pokračujeme v party na Titaniku.

A jsme zpátky u těch hodnot. Proč je morálka v byznyse tak důležitá?

Zapomeňme na byznys pouze jako na hru čísel. Ta jsou jen interpretace. Jde především o pozitivní předanou emoci, opakovanou ochotu lidí s vámi spolupracovat, používat vaše výrobky či služby. Dodávat vám, nebo půjčovat peníze na rozvoj vašeho byznysu. Každý člověk, s nímž jste dosáhli férové výměny hodnot, je vaším aliančním partnerem. A naopak, pokud někoho podvedete, vytváříte si další překážku k úspěchu.

To je vědomý leadership, o kterém budete hovořit na Fenoménu?

Je to trochu složitější. Jsem velmi rád za možnost svůj přístup k podnikání na konferenci vysvětlit. Za velmi nadějnou také považuji skutečnost, že se svými názory nejsem ani v Česku osamocen. Setkávám se téměř denně s kolegyněmi a kolegy a vím, že si význam pozitivních hodnot pro reálný podnikatelských úspěch a současně prosperitu celé společnosti uvědomují a jednají podle toho. Lidé v každém týmu či společnosti poznají, zda je dokážete inspirovat svým konkrétním přístupem, zda vaše řeči nejsou jen póza.

Co považujete pro svůj úspěch za nejdůležitější?

Důležitých věcí v podnikání je víc. Ale to prvotní, které, myslím, vše ostatní zpřístupňuje, je učení se, a to v nejširším slova smyslu. Zda jsem byl jako podnikatel opravdu úspěšný či nikoliv, o tom budu moct hovořit až pár let poté, co opustím řízení firmy.

Jste jedním ze signatářů výzvy 2. ekonomická transformace Česka. Je stále aktuální?

Ano, je. Důvody naší iniciativy trvají. Její signatáři, desítky předních českých podnikatelů, nám navíc na nedávném výročním setkání dali jasný signál, že iniciativu chtějí dále posílit a akcelarovat. Potřebujeme transformovat naši ekonomiku, proměnit se v zemi se silnými domácími značkami schopnými vytvářet větší vlastní přidanou hodnotu. Nebát se změn ve světě, kterému se stejně nevyhneme, nechceme-li zůstat jen subdodavatelskou periferií a technologickým skanzenem.

Změny ve světě znamenají i Green Deal, jehož jste velkým podporovatelem. Proč?

Péče o planetu a nemožnost nadále „jet“ na dluh je nutnost, na které se asi většina lidí shodne. Musíme samozřejmě postupovat realisticky, s vědomím všech širších souvislostí, zejména sociálně ekonomických dopadů. Zapracování faktoru udržitelnosti je jednou z kontinuálních změn, které podnikatelé ve své praxi dennodenně řeší, takže v principu nic nového. Podstatné ale je, že dosud byl Green Deal víc tlačěn „seshora“. Nepodaří-li se toto otočit, nebude-li vnímán veřejností jako něco nejen nutného, ale i užitečného, a nepodaří-li se zapojit všechny, nemůžeme uspět. Tohle je velký úkol pro všechny zúčastněné. Je ale třeba začít, ne přešlapovat na místě. V opačném případě budeme hrát v ekonomice, inovacích, ostatně ve všem podstatném druhé housle.

Patříte k největším filantropům v Česku. Jak to souvisí s vaším podnikáním?

Tak především, kdyby se nám nepodařilo za těch více než 25 let vybudovat úspěšnou firmu, i moje možnosti přispívat na užitečné projekty a myšlenky by byly jistě omezenější. Ale především firmy nepracují v nějakém vzduchoprázdnu. I jejich úspěch záleží na prostředí, společnosti, ve které fungují, a proto je logické, že je třeba o ni pečovat. Firmy těží z existující infrastruktury, od školství vzdělávající obyvatelstvo, přes zdravotní péči, až po demografické instituce či dopravní síť. Současně mi není lhostejné, v jaké zemi žiji, a chci transparentně a otevřeně podporovat ty, kteří mají podobný pohled na vývoj u nás i v Evropě.

Co v současné době podporujete a proč?

Definoval jsem si se svými spolupracovníky v Nadaci Blízkosobě dvě zásadní oblasti, kterým se věnujeme především. Jedná se o vzdělání, neboť připravíme-li lépe budoucí generace, budeme následně řešit daleko méně problémů. Druhou oblastí je demokracie a obrana svobody. Projektů z této oblasti je hodně. Od těch, které cílí na to, aby naše instituce a zákony byly efektivní, transparentní a férové, až po podporu odpovědného leadershipu, kde je nejlepším příkladem má podpora prezidentských kandidátů v posledních dvou volbách.

Martin Vohánka je jeden z největších filantropů v Česku, iniciátor a signatář výzvy „Druhá transformace ekonomiky ČR“, aktuálně 48. nejbohatší Čech. Podnikat začal již na střední škole, krátce po jejím absolvování založil v roce 1995 společnost W.A.G., která je dnes technologickou společností s ročním obrát přesahujícím 40 mld. Kč. Pod značkou Eurowag poskytuje mezinárodním dopravním firmám služby mobility a plateb. W.A.G. zaměstnává 1500 profesionálů z 20 zemí Evropy. Od roku 2021 se její akcie obchodují na londýnské burze, jako jediné tuzemské společnosti. Martin Vohánka spoluzaložil Nadační fond nezávislé žurnalistiky a Nadaci BLÍŽKSOBĚ. Přednáší na VŠE v Praze, je nadšený včelař. Digitalizace je podle něj jednou z cest k tomu, jak snížit spotřebu zdrojů a výrazně tak přispět k udržitelné ekonomice.

FOTO: LI Martina Vohánky